

Діяльність педагога на уроці полягає у переведенні змісту навчальної інформації в систему проблемних навчальних завдань; управлінні навчально-пізнавальною діяльністю учнів на основі дотримання психологічних умов процесу набуття знань, урахування індивідуальних особливостей психічного розвитку учнів; наданні учням можливості реалізувати своє право на вибір рівня опанування матеріалу, забезпеченні постійного зворотного зв'язку між учителем та учнями, створенні умов для рефлексивної діяльності учнів, стимуляції ініціативи та творчості.

Список використаних джерел

1. Пометун О. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання: Науково-методичний посібник / О. Пометун, Л. Пироженко. – К.: Видавництво А.С.К., 2004. – 192 с.
2. Технологія сучасного уроку мови [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://filologukraine.ucoz.ua/publ/metodika/mova/tekhnologija_suchasnogo_uroku_movi/5-1-0-263
3. Берзіня О. О. Особливості сучасного уроку / О. О. Берзіня // Педагогічна майстерня. – 2016. – № 4 (64). – С. 22 – 24.

УДК 378.14:378.3

ШУМАЄВА Г.І.

МОЛНАР Т.І.

Мукачівський державний університет, Україна

ПРОБЛЕМА ІНТЕРАКТИВНОГО НАВЧАННЯ У ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІЙ ЛІТЕРАТУРІ

Головний стратегічний напрямок розвитку системи освіти – трансформація у світовий простір, вирішення проблеми особистісно орієнтованого навчання, тобто такого навчання, в якому особистість учня була б у центрі уваги педагога, а пізнавальна діяльність дитини була б провідною. Реалізація такого підходу закладає основи гуманізації сучасної школи, сприяє утвердженню діалогічного підходу до навчального спілкування, уможлиблює організацію ефективної педагогічної взаємодії учасників освітнього процесу. Саме інтерактивне навчання є процесом активного пізнання, заснованим на взаємодії, діалозі рівноправних суб'єктів – вчителя та учнів, за наявності спільної мети навчання, запланованого результату, що протікає в атмосфері взаємної підтримки, співтворчості та співпраці.

Інтерактивне навчання не є абсолютно новим напрямком у педагогічній науці. Розробкою елементів інтерактивного навчання почали займатися ще в першому десятиріччі минулого століття. Подальші розробки елементів інтерактивного навчання знаходимо в працях В. Сухомлинського, учителів-новаторів 70-80-х років (Ш. Амонашвілі, Є. Ільїна, С. Лисенкової, В. Шаталова та ін.). Зокрема, В. Сухомлинський закликав спеціальними заходами і прийомами підтримувати бажання учнів бути першовідкривачами. Це стало підґрунтям для виникнення теорії і практики розвивального навчання.

Останнім часом зростає зацікавленість науковців до сутнісної характеристики інтерактивного навчання (Г. Коберник, О. Комар, Т. Кравченко, Л. Пироженко, О. Пометун та ін.). Інтерактивні технології розглядаються в контексті особистісно орієнтованих технологій. Їх ознаки можна знайти в технології кооперованого

навчання, діалогічного навчання, ігрових технологіях, технології організації групової навчальної діяльності тощо.

Ключовим у розумінні психологічної основи інтерактивного навчання є поняття інтеракції. Слово «інтерактив» походить від англійського «interact» («inter» – взаємний, «act» – діяти). Відтак, інтерактивний – здатний до взаємодії, діалогу. Інтерактивне навчання – це спеціальна форма організації пізнавальної діяльності, яка має конкретну передбачену мету – створити комфортні умови навчання, за яких кожен учень відчує свою успішність, інтелектуальну спроможність [1].

В енциклопедії освіти зазначається, що інтерактивне навчання – це навчання, яке побудоване на взаємодії того, хто навчається, з навчальним середовищем, яке є сферою досвіду, що засвоюється [2, с.107].

Українські методисти й дидакти О. Пометун та Л. Пироженко зазначають, що суть інтерактивного навчання полягає в тому, що навчальний процес відбувається за умови постійної, активної взаємодії всіх учнів. Це співнавчання, взаємонавчання (колективне, групове, навчання в співпраці), де і учень, і вчитель є рівноправними, рівнозначними суб'єктами навчання.

К. Баханов визначає інтерактивне навчання як навчання, спрямоване на активізацію пізнавальної діяльності учнів за допомогою організації спілкування між собою, учнів з учителем, між групами, що спрямоване на розв'язання спільної навчальної проблеми.

Із вказаного вище випливає, що інтерактивне навчання – це навчання у взаємодії, спрямоване на активізацію пізнавальної діяльності школярів, що відбувається у формі діалогу (полілогу) між учнями, учнями і вчителем, учнівськими міні-групами на засадах співробітництва та співтворчості.

До ознак інтерактивного навчання відносяться:

- наявність спільної мети і чітко спланованого очікуваного результату навчання;
- опора на суб'єктний досвід кожної дитини;
- навчання вибудовується на основі діалогу;
- позитивна взаємозалежність школярів, творчість, співпраця у навчанні;
- досягнення особистого успіху можливе лише за умови досягнення успіху всіма учасниками освітнього процесу;
- активність, ініціативність всіх учнів у освітньому процесі;
- створення комфортних умов навчання, учень повинен відчувати свою інтелектуальну спроможність;
- наявність проблемного завдання, коли відбувається обмін знаннями, ідеями, способами діяльності, виробляється та відстоюється (або змінюється під дією аргументів) власна позиція в атмосфері взаємної підтримки, доброзичливості;
- поєднання індивідуальної, парної, групової, колективної роботи [3].

Можемо зробити висновок, що інтерактивне навчання сприяє активізації навчально-пізнавального процесу, формуванню глибокої внутрішньої мотивації, надає можливості для інтелектуального та творчого розвитку, вияву ініціативи, розвиває комунікативні вміння. До основних переваг інтерактиву належать:

можливість переведення учнів у позицію суб'єкта навчального процесу, сприяння розвитку в них комунікативних умінь і навичок, рефлексії, навичок проектної діяльності та логічного мислення, самостійної роботи, підвищення інтересу до опанування навчального матеріалу.

Список використаних джерел

1. Грицюк О. Практичне використання інтерактивних методів навчання на уроках у початковій школі / О. Грицюк // Початкове навчання та виховання. – 2011. – № 27. – С.2 – 9.
2. Енциклопедія освіти / Академ. пед. наук України; головний ред. В. Г. Кремень. – К.: Юрінком Інтер, 2008. – 1040 с.
3. Комар О. Інтерактивні методи як інноваційна діяльність сучасного вчителя початкової школи / О. Комар // Початкова школа. – 2010. – № 7. – С.47 – 49.

УДК 373.3.016:512.1

ЩЕРБАН Г. В.
Мукачівський державний університет, Україна

ДЕЯКІ ТРУДНОЩІ ПРИ ВИВЧЕННІ ЕЛЕМЕНТІВ АЛГЕБРИ У ПОЧАТКОВИХ КЛАСАХ

Навчання у сучасній школі повинно бути спрямоване на розвиток здібностей дитини, формування її інтелекту, мислительних процесів. Молодший шкільний вік є важливим у процесі формування мислення учня. Основою даного процесу є вивчення математики. Відповідно до програми початковий курс математики містить елементи алгебри. Введення елементів алгебри сприяє узагальненню понять про число, арифметичні дії, відношення і водночас готує дітей до вивчення алгебри в старших класах, тобто формує мислення від загального до часткового.

Як показує аналіз педагогічної літератури, науковцями досліджувалися різні методичні аспекти вивчення зазначеної проблеми. Багаторічні дослідження науковців, які займалися алгебраїчною пропедевтикою у початковій школі (А. М. Пишкало, І. Я. Романишин, М. В. Богданович, Я. А. Король та ін.) свідчать про те, що вивчення цього матеріалу викликає в учнів значні труднощі. Тому, метою даного дослідження є виокремлення та вивчення труднощів учнів при вивченні елементів алгебри у початкових класах. Завданнями дослідження є: провести теоретичний аналіз стану проблеми та виокремити фактори, які утруднюють процес засвоєння елементів алгебри школярами [1, 3].

Аналіз особливостей вивчення елементів алгебри у початкових класах та узагальнення досвіду багатьох досвідчених вчителів доводить, що труднощі вивчення пов'язані з цілою низкою причин: слабо опрацьовується термінологія алгебраїчної пропедевтики, зокрема учні плутають назви компонентів і результатів арифметичних дій. Так, наприклад, не знаючи назви чисел і результату, скажімо, дії ділення, учень не в змозі застосувати правило знаходження невідомого дільника при розв'язуванні рівнянь. Щоб учні швидше і міцно запам'ятали, ці та інші математичні терміни повинні частіше звучати у мовленні як вчителя, так і учня; формально засвоюються правила знаходження невідомого компонента арифметичної дії, оскільки існує невідповідність між поставленими завданнями і

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>